

10'99

Burtnieku Vēstis

Burtnieku pagasta izdevums

Burtnieku pagasta padomes sēdē 20.10.1999.

Nepiedalījās : G.Laizāns.

1. Noklausījās dzīvokļu privatizācijas komisijas priekšsēdētājas informāciju par dzīvokļu privatizācijas gaitu.

Sagatavotas un nodotas privatizācijai ir dzīvojamās mājas Jaunatnes ielā 15^a, Lāčplēša ielā 1. Pašlaik tiek gatavotas dzīvojamās mājas Vintēna ielā 3, Vintēna ielā 5, Parka ielā 5, «Krūzes». Iespēja privatizēt dzīvojamo platību par sertifikātiem ir līdz 2000.gada 31.decembrim. Esiet atsaucīgi!

Visus ar privatizāciju saistītos jautājumus Jūs varat noskaidrot pagasta padomē pie Dz. Dreijas O. 8⁰⁰ - 16⁰⁰ un C. 13⁰⁰ - 16⁰⁰.

2. Nolēma izveidot vēlēšanu iecirkni Burtnieku pagasta padomes telpās tautas nobalsošanai 13.novembrī.
3. Nolēma samazināt darba slodzi bērnu audzinātājām, ja grupās nebūs vajadzīgais bērnu skaits.
4. Sadalīja Valmieras rajona padomes piešķirtos līdzekļus bērnu un jauniešu interešu izglītībai 1999.gadā:
- pūtēju orķestrim skolā un bērnu deju kolektīvam;
 - savstarpējiem norēķiniem - par Valmieras interešu klubu un pulciņu apmaksāšanu (piem., Jauno tehniķu staciju u.c.)
5. Lēma par ceļa izdevumiem skolniekiem.
- No š.g. 1.novembra neapmaksās ceļa izdevumus tiem skolniekiem, kuri mācās vidusskolas klasēs Valmierā (9. - 12.kl.).
- No 1.novembra paliek spēkā arī kārtība, ka komunālo maksājumu un nekustamā īpašuma nodokļa parādniķu bērniem neatmaksās ceļa izdevumus uz skolu un atpakaļ.
6. Nolēma segt jaunā autobusa maršruta izmaksas starpību, kas rodas starp faktiskajiem ieņēmumiem un izdevumiem, izmēģinot šo autobusa maršrutu no 1999.gada 1.novembra līdz 31.decembrim.

Atiet no Valmieras		Atgiežas Valmierā
Valmieras A/S	6.00	7.17
Pidriķi	6.24	6.51
Burtnieki	6.37	6.38

7. Par apkuri būs jāmaksā Ls 0.33/m².
8. Piešķīra līdzekļus kultūrai un sportam: Lāčplēša dienas pasākumam, LR proklamēšanas dienas pasākumiem, Burtnieku kausa izcīņai dambretē 12.novembrī, volejbola sacensībām 23.oktobrī Valmierā.
9. Piešķīra pabalstus kopsummā par Ls 52.50.
10. Dzīvokli Nr.1 «Lazdās» piešķīra nākošajam pretendētājam, jo iepriekšējais atteicās.
11. Piešķīra zemes lietošanas tiesības:
- SIA «Standarts R» uz degvielas bāzi;
 - Jānim Višņevskim uz papildus zemi «Zemturū» saimniecībai;
 - Jānim Dzirkalim saimniecības «Varšavas - 1» izveidošanai.

V.Zvejniece.

Lāčplēša dienai veltīti pasākumi

11.novembrī Burtņiekos

- Pl.14³⁰ piemiņas brīdis pie pieminekļa Pirmajā pasaules karā un Latvijas brīvības cīņās kritušajiem,
 - pl. 15⁰⁰ stafetes skrējieni pieminēklis - skola,
 - pl. 16³⁰ erudītu konkurss, draudzības vakars.
- Pasākumā piedalās Rencēnu, Jaunburtņieku, Matīšu un Burtņieku skolu skolēni.

Latvijas Republikas proklamēšanas dienai veltīti pasākumi

17.novembrī Burtņiekos.

Pl. 17³⁰ pie Burtņieku vidusskolas

PIEMIŅAS PLĀKSNES ATKLĀŠANA TAUTSKOLOTĀJAM UN LĀČPLĒŠA ORDEŅA KAVALIERIM ERNESTAM ROĶIM

No pl. 16³⁰ skolu muzejā E.Roķim veltīta piemiņas izstāde

Pl.18⁰⁰ Burtņieku vidusskolas zālē

SVINĪGS SARĪKOJUMS «MANA TAUTA, MANA LATVIJA»:

- ◆ svētku uzruna,
- ◆ medaļas «Burtņieku labākais» pasniegšana,
- ◆ koncerts.

Pl. 22⁰⁰ kafejnīcā «Sāga» muzicēs «Ceļavējš». Ieeja Ls 1.-

18.novembrī pl.14³⁰

SVĒTBRĪDIS

pie pieminekļa Pirmajā pasaules karā
un Latvijas atbrīvošanas cīņās kritušajiem.

Labākais Burtņiekos

Pirms 15 gadiem, 1984.gadā, tika nodibināta medaļa «Burtņieku labākais» kā goda un cieņas zīme, īpašas atzinības un pateicības simbols. Medaļas autore - māksliniece Anita Jansone - Zimite tajā caurvijusi gan Burtņieku ezera viļņojumu, gan ozolu stipro sakņojumu, gan spānotās apgarotības motīvu. Nolikumā par medaļas «Burtņieku labākais» nodibināšanu teikts:

«Medaļas nolūks - atzīmēt ievērojamākos burtņieciņus, popularizēt viņu dzīves un darba pieredzi, audzinot ciema iedzīvotājus labāko darba un sadzīves tradīciju garā;

medaļu piešķirt par ilggadēju un sekmīgu darbu cilvēkiem, kuri veicinājuši Burtņieku vispārējo labklājību, rosinājuši sabiedrisko un kultūras dzīvi, vairojuši Burtņieku slavu rajonā un republikā.»

Pirmās medaļas pasākumā «Ciemu dienas Valmierā» 1984.gada novembrī saņēma četri burtņieciņi: Uldis Auziņš, Arvīds Rihters, Vēsma Zālīte, Vilis Stukuls. 1986.gadā medaļu «Burtņieku labākais» saņēma Anatolijs Kindzulis, 1987.gadā Jānis Bikše, 1989.gadā Laimonis Zālītis.

Pēc ilgāka pārtraukuma pagājušajā gadā tika nolemts atjaunot apbalvojumu «Burtnieku labākais», medaļu pasniedzot mūsu Valsts svētkos 18.novembrī.

1998.gadā, Latvijas 80. dzimšanas dienā, medaļu saņēma Edmunds Ozoliņš. «Par izcilu ieguldījumu darbos un rakstos Burtnieku un visas Latvijas labajam vārdam» - tā rakstīts kopā ar medaļu pasniegtajā Atzinības rakstā.

«Augstu vērtēju šo apbalvojumu un uzskatu to par tādu kā Burtnieku Trīszvaigžņu ordeni» - atzīst Edmunds Ozoliņš.

Par medaļas kandidātu lemj iepriekšējo gadu medaļnieki, savu apstiprinājumu dod pagasta padome. Tuvojas Valsts svētki, un ir runāts, lemts un spriests par to, kurš šogad saņems šo apbalvojumu. Izrādās, mums ir daudz labu, aktīvu un pašreizējīgu cilvēku, ka visai grūti izvēlēties tikai vienu. Bet nenoliedzami, šī gada cilvēks, kas, kā teikts medaļas nolikumā, gan veicinājis Burtnieku labklājību, gan rosinājis sabiedrisko un kultūras dzīvi, gan sekmīgi strādājis un vairojis Burtnieku slavu rajonā, republikā un pat pasaulē, ir Zenta Skrastiņa. Sveicam!

Kopīgu paldies teiksim 17.novembrī Valsts svētku pasākumā Burtnieku vidusskolā pl.18⁰⁰.

G.Daļecka.

Izmantojiet likuma izmaiņas!

1999.gada 15.aprīlī Saeima ir pieņēmusi grozījumus likumā «Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos».

Lielākie grozījumi ir pieņemti 2.pantā, kur pagasta padomei dotas tiesības piešķirt ar izpiršanas tiesībām par sertifikātiem brīvo, valstij piekrietošo zemi gan fiziskām, gan juridiskām personām. Mantinekiem līdz robežu ierādīšanas uzsākšanai atļauts atteikties no zemes un pieprasīt par to īpašuma kompensācijas sertifikātus likumā noteiktajā termiņā.

Ar brīvajiem zemes gabaliem varat iepazīties pagastmājā pie zemes dienesta inspektora. Šobrīd šos likuma grozījumus ir izmantojuši 14 pagastā iedzīvotāji, pieprasot ap 100 ha jeb aptuveni 1/5 daļu no pagastā esošajām brīvajām, nepieprasītajām zemēm. Izmantojiet likuma grozījuma doto iespēju! Pieprasiet zemi privatizējamo māju un piemāju saimniecību uzturēšanai, kā arī esošo saimniecību paplašināšanai!

VZD sagatavoti un pagastā atrodas 47 zemes īpašumu plāni. Par tiem nevar pieņemt īpašuma tiesību apstiprinošus lēmumus, jo nav ziņu par robežpunktu un stīgu noformēšanu atbilstoši likumdošanai. Atcerēsieties - kupicu noformēšanu nevarēs izdarīt sasalušā zemē!

Lai precizētu zemes īpašuma nodokli, t.i., maksātu atbilstoši reālajai, dabā esošajai platībai, nepieciešami precīzāki dati par zemes īpašumu lielumu. Tādēļ VZD izdots rīkojums no 2000.gada 1.janvāra pārtraukt zemes robežu ierādīšanu, pārejot uz zemes instrumentālu uzmērīšanu ar atbilstošu maksu zemes plānu izgatavošanai un noformēšanai. To der ievērot arī tiem zemes lietotājiem, kuriem robežas dabā ierādītas, bet par darbu nav samaksāts, un līdz ar to robežplāni nav izgatavoti.

U.Bikše,

VZD kadastra daļas vec. inspektors.

Sports

23.oktobrī Valmierā notika ikgadējais turnīrs volejbolā «Valmieras kausi '99». 7 komandu konkurencē Burtnieku komanda izcīnīja 1.vietu, atstājot aiz sevis Talsu, Limbažu, cēsu, Jelgavas, Kokneses un Aizkraukles komandas.

Komandā startēja V.Mārtiņšone, D.Kīna, Dz.Dreija, A.Ozola, M.Garklāva, S.Pavlovska, I.Stiģe.

Dz.Dreija.

Burtnieku vecajiem ļaudīm

Koku lapas viegli kā dzijas ārdās,
 Rudens visas tās sniegos ieaudīs.
 Paliks siltums, kas bijis sirdī un vārdos,
 Kamēr skumju rētas pēc vasaras dzīs.
 Koku lapas viegli kā dzijas ārdās,
 Paliks ilgas, ko dzērves vij saucienā savā,
 Kādas vientuļas kļavas uguņu raksts.
 Neļauj rudenim nākt savas dvēseles pļavās,
 Bet lai vienmēr tur neprāta dzirksteles sprakst!

Sveicam oktobra mēneša jubilārus!
 60 - Jāni Prancānu,
 70 - Vēsmu Zālīti, Mariju Loginu,
 75 - Alekseju Burčilinu, Valentīnu
 Vasiljevu.

Pensionāru padome.

«BV» redakcija pievienojas Vēsmas Zālītes apsveicēju pulkam un, vēlot visu labāko, izsaka pateicību par ieguldīto darbu pagasta avīzes «Burtnieku Vēstis» izveidošanā un pilnveidošanā!

Vēsmai. 26.10.1999

* * *

Šie nau pēdējie soli,
 un - nekas jau nau beidzies.
 Vien - atpakaļ veroties -
 sudraba rasā Tevis iemītās pēdas
 šobrīd šķiet garas bez gala...
 Tās, ejot pa kurām
 pat lēni Tev pašai -
 dzīve tik bezgala ātri kam steidzas...
 Un šodien Tu drīksti
 tā rāmi, ar draugiem,
 likt vienīgi atminām virpulot vējā.

un - sadalīt sapņus -
 kas bija, kas vēlā,
 jeb - piepildījās...
 Un - lai arī oktobrī vēlā
 varbūt pat kāds saulriets
 tik ļoti tuvās un zināmās takās
 krāsojot ozola lapas pie Tavām kājām
 par vasaru skums -
 Mēs sakām paldies -
 par to, ka atlāvi būt sev blakām,
 paldies,

ka celā savā

Tu gāji kopā ar mums...

Dz. Vitols.

Literāro darbu konkurss «Ezers manā dzīvē»

Trakojošais ezers

Reiz kādam saimniekam piederējis ļoti liels un skaists ezers. Jau gadsimtiem ilgi tas gulējis saldā miegā, ļaujot cilvēkiem zvejot un peldēties, bet kādu nakti, dārdot pārkonam, tas pamodies un sācis trakot. Ezers gāzis krastmalas kokus, lauzis laivas un veidojis ļoti lielus ūdens kalnus. Katru dienu tie kļuvuši arvien lielāki un lielāki, līdz pār tuvāko ciematu pārklājusies milzīga ēna.

Saimnieks nezinājis, kā ezeru iemidzināt, tāpēc paziņojis, ka tas, kuram ezers paklausīšot, kļūšot par tā jauno saimnieku. Cilvēki ezeram gan lūgušies, gan dziedājuši šūpuļdziesmas, bet tas tikai turpinājis trakot. Milzīgā ēna traucējusi labības un dārzeņu augšanai. Ja ezeru neizdotos iemidzināt, ciematā iestātos bads.

Reiz kāds zēns nolēmis cilvēkiem palīdzēt un devies tālajā ceļā. Viņš gājis cauri purviem un mežu biezokņiem, lai ātrāk nokļūtu pie trakojošā ezera, un sastapis kādu nokaltušu ozolu.

«Palīdzi man!» koks puisēnam lūdzis.

«Labprāt, bet kā lai es tev palīdzu?» zēns vaicājis.

«Atnes trīs sauļas ūdens un uzlej to uz manām saknēm!» ozols paskaidrojis.

Zēns tūlīt devies meklēt ūdeni, bet, lai nepazaudētu nokaltušo koku, ejot iztinis nejauši līdz paņemto kamoliņu. Tuvumā neesot bijis neviens grāvis un dīķis, tādēļ puisēns devies uz purvu. Viņam nebijis trauka, kur iesmelt ūdeni, bet, tā kā zēnam vēl garš ceļš ejams, viņš nedrīkstējis kavēties, nesot katru sauļu atsevišķi, tāpēc puisēns izdomājis, ka varētu saplūkt slapjās purva sūnas. Jau drīz zēns bijis atpakaļ pie ozola. Viņš paņēmis sūnas un izgriezis tās kā slapju veļu. Koks tūlīt kļuvis zaļš.

«Paldies!» tas teicis zēnam. «Kā atlīdzību, ka mani atdzīvināji, dāvāšu tev putna spalvu. Tā tev palīdzēs iemidzināt trakojošo ezeru.»

«Spalva?!» zēns izbrīnījies.

«Jā. Tā ļaus tev pārvērsties par putnu un aiznest uz ezera sirdi tikko izplaukušo ziedu.»

Zēns pateicies un devies tālāk. Nu viņš zinājis, kā iemidzināt ezeru.

Jau pēc dažām dienām puisēns nonācis pie trakojošā ezera un meklējis tikko izplaukušo ziedu, bet ciematā visas puķes bijušas pumpuros, jo milzīgā ēna traucējusi tam izplaukt. Zēns noplūcis sārtu rozi, piespraudis putna spalvu un lidojis virs trakojošā ezera meklēt tā sirdi. Lidojot puisēns izkļuvis no ēnas, un saule varējusi izplaucēt ziedu. Zēns lidojot meklējis ezera sirdi, līdz ūdens kalnu iekšienē pamanījis nelielu salu.

«Tā noteikti ir ezera sirds,» puisēns nodomājis un lidojis kalnu izveidotā dobumā. Roze jau bijusi uzplaukusi, un zēns to palaidis vaļā. Kalni pazuduši - ezers pāstājis trakot un iemidzis. Saimnieks, kā jau solījis, atdevis puisēnam savu ezeru, un vēl līdz šai baltai dienai tas nav pamodies.

Andris Rudzītis (9.kl.).

Burtnieks

Sensenos laikos Ziemeļvidzemes pusē ezers stāvēja. Un vārda tam nebija. Ezera četrās pusēs četras raganas sēdēja un savus melnos darbus darīja.

Tā pirmā lielā katlā vārdes un čūskas vārīja. Tai iznāca viela, ko uz sava indes zoba likt, ar kuru tā mācēja cilvēku dvēselēs kost. Un skaļi tā dziedāja: «Burt man ir nieks.»

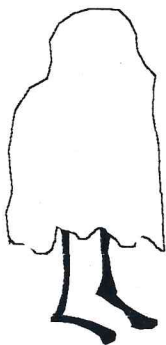
Otrā ragana slotas taisīja, ar kurām tā skaidro ezera gaisu maisīja. Un skaļi tā dziedāja: «Burt man ir nieks.»

Trešajai raganai darbiņš bija grūts. Tai pienākums bija miglu pār ezeru un cilvēku acīs pūst. Un arī tā jautri dziedāja: «Burt man ir nieks.»

Ceturtajā pusē jaunākā ragana sēdēja, tā nebija ļauna, tā tikai mācījās. Klusā ziemas rītā tā atbalsi dzirdēja. Šī atbalsis bija māsu dziesma: «Burt man ir nieks.»

Tā radās ezera nosaukums - Burtnieks.

Ilze Cimbule (9.kl.).

Par savādo mūsu dzīvē

E. Ozoliņš.

Nikolajs Bodahovs «Stultēs»

Bija rudens. Pieturējās labs laiks, un I. brigāde cītīgi strādāja, lai nokultu atlikušās linsēklas. Pievakarē zārdus nobeidzām un uz tā punkta pamata sastīķējām. Iedzeršana iznāca diezgan pamatīga, jo turpat arī «nolūzu» un pamodos, kad bija jau liela tumsa. Galvā bija vēl mazs žvingulītis, bet visumā biju atjēdzies un nolēmu aiziet uz blakus esošo Jauno kapsētu pie dēliņa kapa. Puisītis mira dzemdībās, šo pasauli neredzējis. Bija ļoti žēl, jo tā gribēju dēlu.

Gāju pa tīrumu pāri, taisnā ceļā uz kapsētas vidus ceļu. Līdzī nesu arī savas dakšas. Pārkāpu mūrim un pa celiņu devos iekšā kapsētā. Nedaudz pagājis, ieraudzīju, ka pa to pašu vidus ceļu no krusta puses man pretim nāk garās, melnās drēbēs tērpies sievietes stāvs. Nakts toreiz nebija tumša, laikam aiz mākoņiem bija mēness. Melnā sieviete tuvojās, un es apstājos. Brīdi skatījos, nogaidīju un, redzot, ka stāvs nāk tuvāk, strauji apgrīzos un metos bēgt. Pārlēcu mūrim un, tikai labu gabalu pa tīrumu paskrējis, apstājos. Paskatījos špicikas gaismā pulkstenī - tas rādīja 10 minūtes pāri pusnaktij. Tātad spoku stunda.

No tās reizes uz kapsētu gāju retāk un tikai dienā.

Jānis Zaķis «Vecdiļlās» (miris)

Jaunības dienās man bija labs draugs Grīvins - «Ošu» saimnieka dēls. Tas tad reiz man pastāstīja šādu notikumu:

«Reiz es norunāju tikšanos jeb randiņu ar savu meiteni Vecajā kapsētā. Bija jau patumšs vakarā, kad nonācu norunātajā vietā un, apsēdies uz soliņa, sāku gaidīt meiteni. Pēc brīža meitenes vietā redzēju - pie soliņa pienāk sieviete baltā ķitelī, arī apsēdās un sāka man dzīties virsū. Atvirzījās uz pašu soliņa galu, bet šī tik tuvāk. Beidzot nervi neizturēja un metos bēgt, pie kapsētas mūra pieslieto ratu paķerdams līdz. Uzlēcu ratam mugurā un minu, cik jaudāju, pedāļus. Pie «Dambju» mājām ieskrēju smiltīs, kritu un pamatīgi sasītos. Tur, kamēr braucēju sasīsto celi, pienāca mana meitene, nu galīgi pārbijusies, gandrīz bez valodas. Tad, daudz maz atjēgusies, izstāstīja, ka arī viņai norunātā satikšanās vietā uz soliņa virsū mākusies sieviete baltā ķitelī.

Ņina Olehnoviča «Dambjos»

To man stāstīja paziņa no Rietumbaltkrievijas, kura savukārt runājusi ar meiteni (jaunavu), kura piedzīvojusi sekojošo.

Meitenes ģimenē bijuši tēvs, māte un viņa pati. Visi bijuši neticīgi. Pēc tēva nāves palikušas abas ar māti. Kad nomiris un ticis glabāts vietējais draudzes mācītājs, garāmgājēji aicinājuši arī šos pavadīt aizgājēju pēdējā gaitā. Abas tomēr atsacījušās to darīt. Naktī meitene pamodusies no trokšņa un ieraudzījusi istabā tumšu stāvu garā paltrakā. Tumšais stāvs iedevis meitenei «rožu kroni» un pavēlējis to skaitīt un citu neko nedarīt. Tad stāvs piegājis pie mātes, kura gulēja turpat netālu istabas otrā kaktā. Meitene dzirdējusi, ka māte sāk vaidēt, stenēt, gārgt un kunkstēt. Tā labu laiku. Pēc tam melnais stāvs pazudis tā, ka meitene nedzirdējusi nedz soļu troksni, nedz durvju aizvēršanos. Māte no istabas kakta tad sacījusi, lai meita nevienam nestāsta par redzēto un dzirdēto, kamēr viņa (māte) vēl dzīva. Austot rītam, māte lūgusi meitu, lai tā iedez gaismu - esot jāiet, bet neko neredzot, viss tumšs. Meita iedezinājusi svecīti un tās gaismā redzējusi, ka māte nomirst.

Otrreiz Ņina pati runājusies ar kāda notikuma liecinieci. Tas noticis Polijā (pirms 1939.gada), tagadējā Rietumbaltkrievijā. Es toreiz biju vēl jauna meitene, bet, kura man stāstīja, bija pieaugusi jauna sieviete - muižas kalpone, precējusies. Neilgi atpakaļ viņai nomiris bērniņš, un brīvā laikā bieži aizgājusi uz kapsētu nolikt puķītes uz bērna kapa. Reizi pusdienas laikā, izmantodama brīvu brīdi, kamēr lopus sadzen kūti, (viņa bijusi slaucēja), aiztecējusi līdz kapsētai. Iedama uz kapsētas vārtiņiem, viņa redzējusi, ka pretim

nāk jauns cilvēks tumšās drēbēs. Licies, ka jaunais cilvēks grib kapsētu atstāt. Kad jauneklis bijis dažus metrus no vārtiem, meitai jau gandrīz klāt, jauneklis pēkšņi pazudis, it kā izgaisis. Sieviete sastingusi pārbīlī. Tobrīd garām ar zirgu braukuši kalpi, kuri, redzēdami stāvošo kalponi, aicinājuši braukt. Bet tā nav varējusi ne vārda atbildēt. Manīdami ko nelabu, garām braucēji aizveduši sievieti uz vāgiem un tālāk līdz muižai. Tur tad sieviete atjēgusies un izstāstījusi redzēto.

Reiz mana māte pastāstīja, ka (tas noticis Polijas valstī) reiz gājusi kaut kādās darīšanās pie savas mātes (resp. Ņinas vecmāmiņas). Iet vajadzējis pa lauku celiņu, caur mežu un gar krūmāju. Netālu no meža, krūmos, stāstīja māte, redzēju, ka kāds cilvēks sirdīgi cērt kārķu krūmus, ārdās pa kārķu puduri. Pūš it kā stiprs vējš, virpuļus griezdams. Sācis jau krēslot. «Nobrīnījos uz vēlīno krūmu cirtēju, kuru atpazīnu kā kādreiz redzēto kurvišu pinēju, un gāju tālāk.» turpināja stāstu māte. Aizgājusi līdz savai mātei un pie viena arī izstāstījusi ceļā redzēto. «Nu gan brīnumi,» teikusi māte, «mūsu kurvišu pinējs nu jau nedēļu kā miris.»

Kad gāju mājup, redzēju, ka pazīstamais krūmājs kluss un tukšs, Krūmā, kurā rosījās redzētais mirušais kurvišu pinējs, neredzēju nevienu nocirstu stibu...

Smiltsērķšķi zemnieku saimniecībā

Pēdējos gados ir pieaugusi interese par dārza smiltsērķšķiem, kas no savvaļas senčiem atšķiras ar prāvākām ogām, garākiem ogu kātiņiem, kā arī zemākiem un mazāk ērkšķainiem krūmiem. Šo augu selekcija sāka piecdesmitajos gados Altaja novadā. Mēģinājumi kultivēt Latvijā šos augus beidzās nesekmīgi, jo sibirietēm nepatīk mūsu svārstīgais piejūras klimats, it īpaši ziemas beigās. Astoņdesmito gadu beigās Latvijā parādījās daudz izturīgākas Tita Trofimova selekcionētās šķirnes. Lai iegūtu noturību pret slimībām, nācies daļēji upurēt ogu saldumu. Jaunās šķirnes Latvijā ražo jau vairākus gadus un ir pārbaudītas četros novados rietumu zonā: Ziemeļkurzemes augstienē, Dobeles, Bauskas apkārtnē, Ventas ielejā, kā arī vidus zonā ap Lejasciemu un Burtniekiem. Ar smiltsērķšķu krūmu selekciju nodarbojas dārzkopis A.Brūvelis, kurš savulaik esot ieinteresējies par netradicionālo lauksaimniecības kultūru Jāni Višņevski. Un tā no Maskavas Botāniskā dārza sākotnēji uz Jūrmalu atvestie stādi ir iesakņojušies Burtniekos.

Kad pirms astoņiem gadiem «Zemturos» sāka saimniekot Višņevsku ģimene, tūrumā netālu no mājas viņi iestādīja 80 smiltsērķšķu krūmus. Nu jau tie ir krietni izauguši un ik rudeni priecē ar bagātu ogu ražu. Pēc augstvērtīgās, ar daudzām dziednieciskām īpašībām apveltītās smiltsērķšķu produkcijas - sulas un eļļas - Latvijā ir liels pieprasījums. Šī netradicionālā nodarbošanās zemnieku saimniecības kasē ienes arī papildus peļņu. «Zemturos» galvenā maizes devēja ir piena lopkopība, jo ir izveidots augstražīgs ganāmpulks. Ienākumus papildina arī «kartupeļu nauda». Taču smiltsērķšķiem «Zemturos» būšot paliekoša vieta uz laiku laikiem.

Ogas nobriest augusta beigās, un tās jāsteidz nolasīt līdz salam, citādi pēc sasalšanas zūd to ārstnieciskā vērtība. Sulu iegūst, ogas samaļot un izspiežot. Pārpalikumu izžāvē un spiež eļļu. Tieši eļļa ir pats vērtīgākais ogu ražas gala produkts. Tautas medicīnā tā pazīstama kā līdzeklis pret kuņģa un ginekoloģiskajām kaitēm. Eļļa labi dziedē arī brūces un apdegumus, noder pat vēža profilaksei. Protams, pirms tam jākonsultējas ar ārstu. Sula ir sevišķi bagāta ar A un E grupas vitamīniem, turklāt tā satur arī tādas ārstnieciskas vielas, kuru nav citās ogās, augļos un dārzeņos. Sulu plaši var izmantot pārtikā, gatavojot džemu, marmelādi, kompotu, vīnu.

Vai smiltsērķšķi ir ienesīga kultūra? Bagātam kļūt grūti, taču iztikai līdzekļus nopelnīt var. Taču jāņem vērā tas, ka smiltsērķšķu produkcijas ieguvē ir ļoti daudz roku darba. Arī stādījumu ierīkošana izmaksā diezgan dārgi. Toties, kā ar gandarījumu secina Jānis Višņevskis, vienmēr viss, kas ir novākts un pārstrādāts, tiek arī pārdots, un neražas gadu šai netradicionālajai kultūrai nav bijis.

Raksts tapis pēc J.Višņevska ieteikuma, izmantojot laikr. «Liesma» (1994.g.14.X), «Lauku Avīze» (1993.g.10.IX), «Diena» (1994.g. 30 IX) publicēto informāciju.

Novembrī «Zemturū» smiltsērķšķu sula un eļļa būs nopērkama pie Zentas Skrašņinas. ☎ 56341

Jauns autobusa maršruts no 1999.gada 1.novembra līdz 31.decembrim!

Atiet no Valmieras		Atgriežas Valmierā
Valmieras A/S	6.00	7.17
Pidriķi	6.24	6.51
Burtnieki	6.37	6.38

Ja būs braucēji, autobuss kursēs arī nākošgad.

Burtnieku pagasta centrā no 10.novembra darbu sāk
GĀZES BALONU APMAINAS PUNKTS.

Atbildīgais - Olafs Kārklīņš.

*Ja nepieciešams nomainīt tukšo gāzes balonu pret pilnu (cena Ls 6.97),
zvaniet 56401 (darba laikā) vai 56575 (brīvdienās)!*

Burtnieku doktorātā jūs varat uzsākt POTĒŠANOS PRET ĒRČU ENCEFALĪTU.
Cena Ls 3.50 un Ls 8.- (atkarībā no ražotājfirmas).
Iepriekšēja pieteikšanās un iemaksa. ☎ 56442

*Atsākušās SPORTA NODARBĪBAS Burtnieku kultūras namā
pirmdienās un trešdienās no pl. 18⁰⁰.*

Skolu muzejā tiek gatavots buklets par Trešo atmodu (1988. - 1991.g.). Tajā apkopoti materiāli par LTF darbību Burtniekos, barikāžu laiku, Baltijas ceļu u.c. (avīžu raksti, foto materiāli). Ja vēlaties šādu bukletu iegādāties, līdz 15.novembrim piezvaniet skolu muzeja vadītājam A.Kindzulim. ☎ 56307.

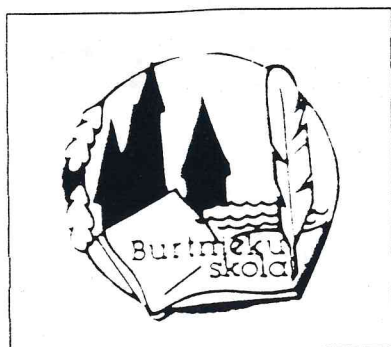
Burtnieku kultūras namā

- 6.novembrī ➤ DISKOTĒKA NO RĪGAS
- 12.novembrī ➤ DISKOTĒKA NO RAGANAS
- 27.novembrī ➤ DISKOTĒKA NO RŪJIENAS

Z/s «Adzelveši» var iegādāties:

- ☎ KĀPOSTUS SKĀBĒŠANAI Ls 0.06 kg,
- ☎ PLASTMASAS MUCAS 120 l AR VĀKU,
- ☎ ŽURKU UN PEĻU INDI «Nr.342» (iepakojumā 250 gr., cena Ls 0.85).

Redkolēģija: G.Daļeckā, D.Āķe, V.Zvejniece, Dz.Grīnberga, A.Kļaviņš.

Burtņieku Skolu muzejs stāsta...

Par kordziedāšanu Burtņiekos

Dziedāšanas b - ba «Beverīna» sāk darboties 1871.g. un ir vecākā b - ba pagastā, tās vadītājs un diriģents - draudzes skolas skolotājs Jānis Kaktiņš.

1872.g. oficiāli tiek apstiprināti biedrības statūti un nosaukums.

1872.g. tiek atzīmēta kora pastāvēšanas gada jubileja, sniegts koncerts pils pagalmā par godu Vidzemes ģenerālgubernatoram fon Vrangelim, koris ar koncertu atvadās no ilggadējā draudzes mācītāja Vilhelma Parrota.

1873.g. Koris piedalās pirmajos vispārīgajos Latviešu dziedāšanas svētkos. Korī ir 44 vīri un 12 sievas. Dziesmu svētkos notiek arī «dziesmu karš» - «Beverīna» izcīna 7.vietu un goda dāvanu.

1883.g. notiek Valmieras pirmie dziesmu svētki, starp 11 koriem ir arī «Beverīna». Svētkos apvienoto kori diriģē arī J.Kaktiņš.

Turpmākajos gados kori ir vairāk kā 50 dziedātāju un vairāki desmiti «klusie biedri».

Biedrība organizē koncertus, dažādus izrīkojumus un saviesīgus vakarus - ir Burtņieku kultūras dzīves centrā.

1898.g. tiek svinēta 25 gadu darbības jubileja, pēc kuras biedrībā iestājas apsākums, iemesls - 1902.g. mirst skolotājs Kaktiņš, entuziasma apsākums un ierobežotie statūti (mazturīgie nevar iestāties, jo iestāšanās nauda ir liela). Korī ir tikai 20 dziedātāji un 18 «klusie biedri».

1905.g. pieņem jaunus statūtus, un biedrības dzīve sāk iet atkal uz augšu.

1907.g. Jāņos izrīko Zaļumu svētkus un dziedāšanu Kalniešu mājas jaunajā dārzā. Biedrībā ir 85 biedri, diemžēl galvenokārt «klusie», tādēļ biedrības koris nikuļo un līdz karam neatspīgst.

Savu kādreizējo spožumu biedrība atgūst Latvijas brīvvalsts laikā, kad iesākās tradīcija rīkot Burtņieku novada dziesmu svētkus pils parkā. Jāpiemin, ka Burtņieku 2. dziesmu svētkos dzied 27 kori ar 1200 dziedātājiem virsdiriģenta Teodora Kalniņa vadībā (ar uzrunu uzstājās valsts prezidents Alberts Kviesis). 3. dziesmu svētkos 1933.g. - 32 kori, bet 4. piedalās jau 41 koris ar 1500 dziedātājiem no visas Ziemeļvidzemes - atkal T.Kalniņa vadībā.

Pēc kara koris atsāk darboties 1953.gadā - kora diriģents ir vetārsts Arvīds Rihters, piepalīdzot skolotājai A. Pommerei.

1960.g. koris piedalās saimniecību republikāniskajā pašdarbības koru skatē Rīgā, iegūstot 3. vietu. Kori vada A.Tropa un I.Liepiņa.

1970.g. - koris piedalās Dziesmu svētkos Rīgā, arī «dziesmu karā», jo rajonā izcīnīta 1.vieta.

1973.g. - koris piedalās Dziesmu svētku simtgadei veltītajos svētkos Rīgā.

1977.g. - koris piedalās Dziesmu svētkos.

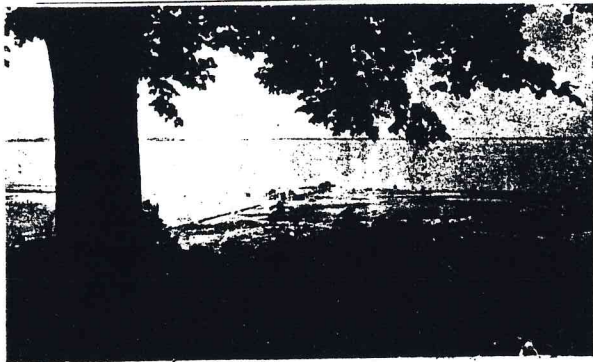
1978. - 80.g. - kori vada Juta Kalniņa.

1981.- 1991.g. - kori vada Laima Krumholce. Šajā periodā koris piedalās visos Dziesmu svētkos.

1992.g. 23.VI notiek Burtņieku dziedāšanas b - bas un kora 120.gadadienas atcerei rīkots koru koncerts Burtņieku parkā. Diriģente I.Liepiņa.

1998.g. Burtņieku koris atjauno savu darbību diriģentes I.Liepiņas vadībā.

Materiāli ņemti no Burtņieku skolu muzeja fondiem.

Burtnieku novada Trešie dziesmu svētki

un

1. latvju dziesmu svētku 60 g.
atceres diena Burtniekos

PROGRAMMA

Burtnieku pilsparkā — 1933. gadā 16.

Svētkos piedalās sekoši kori
ar 1200 dziedātājiem:

- 1) L.N.J. Sav. Burtnieku nod. koris ar 43 dz. — dir. Jānis Krūmiņš,
- 2) Matīšu dziedātāju koris ar 49 dzied. — Jūlijs Būmanis,
- 3) Jaunburtnieku aizsargu nod. koris ar 34 dz. — Jūlijs Būmanis,
- 4) Valmieras Latv. b-bas koris ar 65 dz. — Pauls Kunstmanis,
- 5) Rūjienas Sav. b-bas koris ar 53 dz. — Ludvigs Alberings,
- 6) Limbažu Sav. b-bas koris ar 54 dz. — Jānis Epermanis,
- 7) Ipiķu Izgl. b-bas „Atmoda” koris ar 35 dz. — Arnolds Rikmanis,
- 8) Liepupes Mūz. u. Dzied. b-bas koris ar 22 dz. — Pēters Cimdīņš,
- 9) Naukšēnu Izglīt. b-bas koris ar 40 dz. — Arnolds Ārgalis,
- 10) Vilzēnu Izgl. b. koris ar 40 dz. — Pēters Melķis u. Vold. Spožais,
- 11) Koņu Dziedāšan. b-bas koris ar 40 dz. — Alfreds Cīrtis,
- 12) Mōisakūillas Latv. Izgl. b-bas koris ar 25 dz. — Ella Freivalds,
- 13) Rūjienas bibliot. b-bas koris ar 43 dz. — Eduards Boķis,
- 14) Mujānu Izglītības b-bas koris ar 37 dz. — Alberts Puriņš,
- 15) Strenču Saviesīgās b-bas koris ar 20 dz. — Milda Krēslīņš,
- 16) Kauguru bibliot. b-bas koris ar 60 dz. — Dāvids Zaķis,
- 17) L.N.J. Sav. Mūrmuižas nod. koris ar 30 dz. — Pauls Pētersons,
- 18) Latv. Jaunat. Sav. Dauguļu org. koris ar 25 dz. — H. Vēliņš,
- 19) Smiltēnes u. apk. amatn. b-bas koris ar 32 dz. — Voldemārs Boka,
- 20) Vidrižu lauks. b-bas koris ar 36 dz. — Roberts Dālmanis,
- 21) Salacas - Ainažu Izglīt. b-bas koris ar 40 dz. — A. Blate,
- 22) Liepas Izglīt. b-bas koris ar 30 dz. — Arnolds Stukmanis,
- 23) Braslavas Lauks. b. dram. sekc. koris ar 25 dz. — Kārlis Kauzēns,
- 24) Rubenes Dziedāšan. b-bas koris ar 40 dz. — D. Mežulis,
- 25) Jeru aizsargu nod. koris ar 50 dz. — Alfreds Lapinskis,
- 26) „Latvju Jaunatne” Idas nod. koris ar 25 dz. — Milda Vidovska,
- 27) Vaidavas pag. „Briežu” sk. koris ar 25 dz. — Kārlis Graudiņš,
- 28) Latv. Zemn. Sav. Liepas nod. koris ar 36 dz. — Ziedonis Baiže,
- 29) Lodes dzied. b-bas „Dziedonis” koris ar 36 dz. — Artūrs Gailītis,
- 30) Rūjienas Brīvpr. ugunsdz. b-bas koris ar 45 dz. — Emma Skuja,
- 31) Valmieras pag. Kult. b-bas koris ar 25 dz. — J. Lapiņš un
- 32) Kieģeļu aizsargu nod. koris ar 40 dz. — A. Melnalksnis.

Svētkus rīko:

Latv. Nac. Jaunat. Sav. Burtnieku nodaļa,
Jaunburtnieku Aizsargu nodaļa,
Burtnieku aizsargu nodaļa un
Matīšu dziedātāju koris.

Svētku komiteja:

Goda prezīdijs:

Prof. Dr. agr. J. Vārsbergs, Doc. Dr. agr. J. Apsīts
un agr. J. Pelsis.

Priekšsēdētājs: diriģents-skol. J. Būmanis, priekšsēdētāja biedrs
un ārējās organizējošās daļas vadītājs: zvēr. adv. pal. T. Pē-
tersons, priekšsēdētāja biedrs un saimnieciskās daļas vadītājs:
diriģents-darbv. J. Krūmiņš, sekretārs: J. Lodziņš, kasieris:
M. Alksnis, sekretāra biedrs: agr. P. Morītis un kasiera biedrs:
J. Stakle. Locekļi: agr. J. Jakobsons, skol. M. Alberte, A. Lū-
kins, P. Kārklīņš, J. Birzgalis, J. Upmācis, A. Skujiņš, J. Gulbis,
J. Ķiors, M. Vintens, J. Krauklis, V. Brože, P. Maņkovs,
K. Taube un J. Vasilbergs.

Virsdiriģents:

Teodors Kalniņš.

PROGRAMMA.

I.

Ministru Prezidenta un valdības locekļu sagaidīšana,
piedaloties svētku komitejai, aizsargiem un aizsardzēm
pkst. 16.

II.

Gājiens no Burtnieku pils uz svētku vietu caur
„Sudraba vārtiem”.

III.

Svētku atklāšana.

1. Svētku komitejas priekšsēdētāja J. Būmaņa
uzruna.
2. Ministru Prezidenta A. Bļodnieka svētku
atklāšanas runa.
3. a) Valsts himna.
b) J. Vītola — Dieva lūgums.
Izpildīts apvienotie kori 8. Valmieras aizsargu
pulka orķestra pavadībā
5. Apsveikumi.

IV.

Apvienoto koru koncerts.

I.

1. A. Jurjāna — Dievs dod mūsu tēvzemei
2. E. Dārziņa — Sapņu tūlumā
3. J. Zālīša — Varoņu dziesma
4. P. Barisona — Dziesmas lielas lidotājas
5. J. Vītola — Gaismas pils